

Motion till riksdagen

1987/88:Sf514

av Hans Göran Franck m. fl. (s)

om reformering av terroristbestämmelserna

Den 18 april 1986 anordnades av statsrådet Anita Gradin ett seminarium om terroristlagstiftningen. Syftet var att få en förutsättningslös diskussion inom en begränsad krets av deltagare. Alla av lagstiftningen berörda myndigheter var med vid seminariet. Dessutom var riksdagspartierna representerade liksom bl. a. Sveriges Advokatsamfund och en rad fristående forskare.

Vid seminariet framkom åtskillig kritik mot gällande lagstiftning, bl. a. vad gäller rättssäkerheten och effektiviteten i densamma. Kritik framfördes också mot sekretessbestämmelserna och deras tillämpning, mot utformningen och tillämpningen av reglerna om s. k. kommunarrest, beträffande svårigheten för en oskyldig terroriststämplad person att få upprättelse och att bedriva ett effektivt försvar i detta syfte.

Statsrådet Anita Gradin förklarade i anslutning till seminariet i april 1986 att en översyn av terroristbestämmelserna skulle företas i anledning av den kritik som framförts bl. a. beträffande de nio turkiska medborgarna som fått kommunarrest.

Denna översyn har ännu inte påbörjats, snart två år efter seminariet. Även om regeringen står öppen för att göra en översyn vill man avvakta till dess parlamentariskkommissionen om Palmemordet avslutat sitt arbete.

Varken kommissionens arbete eller den omständigheten att en särskild utredningsman gjort en *teknisk* översyn av utlänningslagen utgör skäl för uppskov med översynen av terroristbestämmelserna. Det är i och för sig av intresse att utredaren överväger om terroristbestämmelserna även i fortsättningen bör ingå i utlänningslagen eller brytas ut ur den lagen. Om de bryts ut ur lagen skulle detta innebära en återgång till den typ av lagstiftning som antogs 1973, då den s. k. terroristlagen tillkom.

Från och med 1976 fördes terroristbestämmelserna över till dåvarande utlänningslagen. Detta tekniska handhavande av frågan liksom det omotiverade uppskovet ger intrycket av obestämthet om något över huvud taget skall uträttas i saken.

Klart är emellertid att det finns ett verkligt behov av en översyn utan vidare dröjsmål. De nuvarande bestämmelserna fyller inte rimliga krav på rättssäkerhet och effektivitet.

Det är tveksamt om bestämmelserna haft den förebyggande effekt som avsetts. De uppmärksammade terroristdåd som förekommit i vårt land ger i

varje fall anledning i att ifrågasätta detta och att utreda möjligheterna till snara förbättringar i lagstiftningen.

Som framgår av en regeringsskrivelse har regeringen med stöd av 47 § utlänningslagen meddelat att terroristbestämmelserna skall tillämpas beträffande nio turkiska medborgare. De anges särskilt i skrivelsen vara medlemmar i Kurdistans arbetareparti (PKK).

Det finns bland de nio kurderna de som bestämt bestrider att de är medlemmar i PKK och säger att de aldrig ägnat sig åt någon form av terroristverksamhet i Sverige. De har fått stöd för denna ståndpunkt även av myndighetsföreträdare. Man kan fråga sig om kurder oförskyllt fått terroriststämpeln på sig. I vart fall behövs en noggrann omprövning av denna fråga.

I mer än tre år har de nio haft en ingripande frihetsinskränkning i form av s. k. kommunarrest. I ett fall har en av dessa kurder inte ens fått tillstånd att flytta till annan ort, trots att han utsatts för allvarig knivmisshandel enligt lagakraftvunnen dom och känt stor oro för att stanna kvar på föreskriven ort.

Svenska avdelningen av internationella juristkommissionen har riktat skarp kritik mot terroristbestämmelserna och deras tillämpning. I likhet med avdelningen anser vi att en rörelseinskränkning av denna långvariga och tidsobestämda karaktär är helt oacceptabel. Särskilt som den utförts och fortgår utan att någon opartisk prövning av domstol skett och utan att de misstänkta och deras ombud får ta del av det material som ligger till grund för åtgärderna. Särskilt allvarligt är att frihets- och rörelseinskränkande åtgärder kan beslutas på obestämd tid.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en allsidig översyn av terroristbestämmelserna, bl. a. i syfte att stärka rättssäkerheten i enlighet med vad som angetts i motionen.

Stockholm den 22 januari 1988

Hans Göran Franck (s)

Ulla-Britt Åbark (s)

Evert Svensson (s)

Erkki Tammenoksa (s)